

HET GEZIN VAN PAEMEL – de solo.

Valentijn Dhaenens reisde de afgelopen 12 jaar de wereld rond met de succesmonologen 'Degrotemond', 'DeKleineOorlog' en 'Onbezongen'. In 'DeKleineOorlog' ontdekt Dhaenens zich via schermen en gaat hij in dialoog met zijn 7 alter-ego's.

In 'Het gezin Van Paemel' gaat Dhaenens hierin nog een stapje verder. In elk van de vier bedrijven speelt hij een ander cruciaal personage live. De talrijke antagonisten, ook vertolkt door Dhaenens, zijn digitaal aanwezig.

Herontdek deze parel uit de Vlaamse theaterliteratuur en kijk naar het Vlaanderen van vandaag. Waar nog steeds gewerkt, geïntegreerd en geassimileerd moet worden. Waar klassen en gemeenschappen nog altijd niet elkaars taal spreken. Waar families uit elkaar worden gereten en jong en oud, arm en rijk, tegenover elkaar staan over grond, geloof en eigen lijf. Waar economische migratie nog steeds een noodzaak is. En onderdrukking door de 1% leidt tot verhitte strijd: 'Het gezin Van Paemel' in een wereld in verandering, toen -1903- en nu.

CREDITS:

Concept en spel: Valentijn Dhaenens / **Tekst:** Cyriel Buysse / **Technische leiding, montage, licht & klank:** Jeroen Wuyts / **Technische assistentie & bruitage:** Nils Janssens (De Studio) / **Kostuumontwerp:** Barbara De Laere & Charlotte Goethals / **Make-up:** Anaïs Wagner / **Muziek & compositie*:** Sara Salvéius (accordeon) / **Regie-assistentie:** Tineke De Meyer / **Zakelijke leiding:** Korneel Hamers / **Stage:** Charlotte Gobin / **Productie:** SKaGeN ism De Studio / **Coproductie:** PerPodium / Met de steun van de Vlaamse gemeenschap

* Uit het album *Trapped in Sight* (2018): *End of August*, 21 januari. Uit het album *Equinox* (2020): *Sirius Calling*, *Sepia*, *Pandora*, *Sirius*. Lied voor *Katelijne*

SKaGeN is een theatercollectief uit Antwerpen en is gevestigd in de gebouwen van De Studio. Het gezelschap is opgericht in 2000 en bestaat uit de leden van het Antwerpse conservatorium, het toenmalige Toneel Dora van der Groen.

Het gezelschap toert door Vlaanderen en de wereld. Actuele romans, films en documentaires zijn dikwijls de aanleiding voor een productie. Maar SKaGeN houdt ook van uitdagende locatieprojecten voor het grote publiek: "Hector Mann", "Zeestuk", "Today I Kill You" (...) bespeelden de grote stadsfestivals van Antwerpen, Hasselt en Oostende.

In haar zoektocht naar vernieuwende presentatievormen heeft het gezelschap een voorliefde voor technologisch experiment. Het Gezin van Paemel past in deze traditie, net als de populaire Smartphone WhatsApp-reeks van Mathijs F Scheepers.

INTERVIEW

Naar aanleiding van "HET GEZIN VAN PAEMEL" nam politicus en historicus Björn Rzoska een interview af met de maker. Hieronder vindt u een kort fragment

Björn Rzoska : Valentijn, waarom dit stuk?

Valentijn Dhaenens: Ik heb de afgelopen 10 jaar redelijk veel in het buitenland gespeeld (met BigMouth, SmallWar etc, red). In Canada of in de UK vragen ze dan vaak: wat zit er bij jullie in het water, dat Belgisch theater en dans zo populair zijn in het buitenland? Vaak kom ik dan tot de rare conclusie dat wij geen Shakespeare of Molière hebben waar wij ons op moeten concentreren. Dat we geen tijd moeten steken in die klassieken levend te houden. En misschien dat we ons daardoor proberen te onderscheiden, door te vernieuwen, of naar alternatieve vormen te zoeken. (...)

Een andere reden waarom ik aan dit stuk wilde werken, is de recente opgang van de term 'Vlaams Canon'. Wat is dat nu precies, ons Vlaams erfgoed? En dan kom je al snel bij zo'n boerenstuk uit, als cliché. Is dit dan wat we willen? Is dit dan het Vlaanderen waar wij vandaan komen, waar we trots op moeten zijn? Is Cyriel Buysse onze Shakespeare? (...)

In het verlengde van deze gedachte wou ik het ook naturalistisch insceneren. Ik dacht: laat ons dat nu eens niét actualiseren en zien waar we uitkomen. Wat is de historische betekenis hiervan? Hoe voelt dat, als mensen van nu in die taal proberen te spelen, zoals het toen is geschreven. (...) Laat ons ook eens zien of onze heilige Buysse wel zo heilig is. En overleef dat de huidige tijdsgeest als we daar op een traditionele manier mee omgaan? (...)

Toen kwam Corona. Samen repeteren en spelen met een grote groep was plots onmogelijk. In de koortsige zoektocht om dit project te redden begon de gedachte vorm te krijgen om het hele gezin dan maar alleen te spelen. Dat heeft waarschijnlijk ook te maken met het personage van boer Van Paemel. Die zit eigenlijk vast en vecht. Alleen. Hij vindt familie heel belangrijk maar voelt zich verraden door die familie, door de kerk. Hij wordt uitgebuit door de landeigenaars waar hij van pacht. (...) Ik dacht, dat gaat iets bijzonders zijn, al die personages gespeeld door dezelfde acteur, die dan uiteindelijk ook *zichzelf* vergeeft. Een soort katholieke mentale processie. Eén persoon die al die factoren van het Vlaanderen van toen toont, ik zag daar plots een enorme meerwaarde in. (...)

Björn Rzoska: Er gloort wel enige hoop. Wat mij dan ontgoochelt op het einde, was dat ik dacht 'Komaan Van Paemel, pak die boot en neem uw vrouw mee naar Amerika. Ga daar genieten van uw oude dag!' En hij doet het niet.

Valentijn Dhaenens: (...) De belangrijke thema's uit dit stuk zijn nog steeds heel relevant, zoals Migratie. Het verlangen naar een beter leven is een enorm issue in het stuk. Bijna al die kinderen vertrekken naar Amerika, het beloofde land! Een hachelijke onderneming toen zonder de communicatiemiddelen van

vandaag. Gedreven door wanhoop waagden tienduizenden de grote sprong naar het onbekende. (...)

Björn Rzoska: Noem jij dit een politiek stuk?

Valentijn Dhaenens: Zeker, het stuk zelf is politiek (...) Een enorme aanklacht tegen de uitbuiting van de verarmde boeren, en uitgemolken arbeiders door de 1-procenters van toen. De Kerk die een hypocriet rol heeft in het klein en vrezend houden van de verworpenen. En het verzet tegen de wantoestanden dat ontwaakt in de jongere generaties.

Mijn eerste drijfveer om iets te maken is nooit politiek maar emotioneel getint. Maar het politieke sluimert er altijd in. (...)

Ik vind 'Het Gezin van Paemel' om te spelen moeilijker dan andere stukken. (...) Normaal gezien kruip je in de psychologie van één personage, en kijk je door die bril naar iedereen. Nu moet ik die bril de hele tijd verwisselen. Dat is boeiend, maar soms heb ik het gevoel dat ik geen persoonlijkheid meer heb. En dan verdedig ik de ene dag het éne personage en de andere dag het ander... Wat voor karakter je ook speelt, je probeert steeds een reden te vinden waarom hij of zij gelijk heeft, of waarom hij of zij doet wat hij doet. Al is het van de pot gerukt. Bij dit stuk is het moeilijk om te beslissen voor wie ik het meeste sympathie heb.

lees het volledige gesprek op www.skagen.be